

Sokrates im Gespräch mit dem Sophisten Antiphon (Xenophon, Mem. 1,6,11–15)

Πάλιν δέ ποτε ὁ Ἀντιφῶν διαλεγόμενος τῷ Σωκράτει εἶπεν· „Ω Σώκρατες, ἐγώ
τοί σε δίκαιον μὲν νομίζω, σοφὸν δὲ οὐδ’ ὀπωστιοῦν· δοκεῖς δέ μοι καὶ αὐτὸς
τοῦτο γιγνώσκειν· οὐδένα γοῦν τῆς συνουσίας ἀργύριον πράττῃ¹. καίτοι τό γε
ἰμάτιον ἡ τὴν οἰκίαν ἢ ἄλλο τι, ὃν κέκτησαι, νομίζων ἀργυρίου ἄξιον εἶναι,
5 οὐδενὶ ἀν μὴ ὅτι προϊκα δοίης, ἀλλ’ οὐδ’ ἔλαττον τῆς ἀξίας λαβών. δῆλον δὴ,
ὅτι εἰ καὶ τὴν συνουσίαν φου τινὸς ἄξιαν εἶναι, καὶ ταύτης ἀν οὐκ ἔλαττον τῆς
ἀξίας ἀργύριον ἐπράττου. δίκαιος μὲν οὖν ἀν εἴης, ὅτι οὐκ ἐξαπατᾶς ἐπὶ
πλεονεξίᾳ, σοφὸς δὲ οὐκ ἄν, μηδενός² γε ἄξια ἐπιστάμενος.“

ό δὲ Σωκράτης πρὸς ταῦτα εἶπεν· „Ω Ἀντιφῶν, (...) τὴν σοφίαν τοὺς μὲν
10 ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλοῦντας σοφιστὰς ἀποκαλοῦσιν, **ὅστις** δὲ, ὃν ἀν
γνῷ εὐφυῆ³ ὄντα, διδάσκων⁴, ὅ τι ἀν ἔχῃ ἀγαθὸν, φίλον ποιεῖται, **τοῦτον**
νομίζομεν ταῦτα ποιεῖν, ἢ τῷ καλῷ κάγαθῷ πολίτῃ προσήκει. ἐγὼ δ’ οὖν καὶ
αὐτός, ὃ Ἀντιφῶν, ὥσπερ ἄλλος τις ἡ ἵππῳ ἀγαθῷ ἢ κυνὶ ἢ ὅρνιθι ἥδεται,
οὗτος καὶ ἔτι μᾶλλον ἥδομαι φίλοις ἀγαθοῖς, καὶ ἐάν τι ἔχω ἀγαθόν, διδάσκω⁵,
15 καὶ ἄλλοις συνίστημι, παρ’ ὃν ἀν ἡγῶμαι ωφελήσεσθαί τι αὐτοὺς εἰς ἀρετήν.
καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν, οὓς ἐκεῖνοι κατέλιπον ἐν
βιβλίοις γράψαντες, ἀνελίττων κοινῇ σὺν τοῖς φίλοις διέρχομαι, καὶ ἀν τι
όρῶμεν ἀγαθὸν, ἐκλεγόμεθα· καὶ μέγα νομίζομεν κέρδος, ἐὰν ἀλλήλοις φίλοι
γιγνώμεθα.“

20 Καὶ πάλιν ποτὲ τοῦ Ἀντιφῶντος ἐρομένου αὐτόν, πῶς ἄλλους μὲν ἡγεῖται
πολιτικοὺς ποιεῖν, αὐτὸς δ’ οὐ⁶ πράττει τὰ πολιτικά, εἴπερ ἐπίσταται· „Ποτέρως
δ’ ἄν“, ἔφη, „ὃ Ἀντιφῶν, μᾶλλον τὰ πολιτικὰ πράττοιμι, εἰ μόνος αὐτὰ
πράττοιμι ἢ εἰ ἐπιμελούμην τοῦ ὡς πλείστους ἰκανοὺς εἶναι πράττειν αὐτά;“

1 πράττῃ] πράττομαι, hier (vgl. a. Z. 6–7: καὶ ταύτης κτλ.) = *einfordern, sich bezahlen lassen, eintreiben* (etwas von jmdm. für etwas: τί τινά τινος).

2 μηδενός] Neutrum.

3 εὐφυῆ] Akk. Mask. Sg. von εὐφύης: *gut veranlagt, begabt*.

4 διδάσκων] *unterrichten, beibringen* (jmdm. etwas: τινά τι). – Der Relativsatz ὃν ἀν ... ὄντα ist Objekt zu διδάσκων und zu ποιεῖται.

5 διδάσκω] Hierzu (und zum folg. συνίστημι) erg. als Objekt αὐτοὺς (sc. τοὺς φίλους).

6 αὐτὸς δ’ οὐ] „ohne selbst ...“